

NOAIE

pentru

MINTE, INIMA și LITERATURA.

Nro. 5.

Dumineca 28. Ianuarie.

1840.

Richelieu. *)

Armand J. de Plessis, mai tîrziu numit Richelieu, așezat și cardinal, fusese născut la Paris an 5 Sept. 1585. Acest bărbat e căunoscut ca omul dintre cei mai mari și mai adjucați ai Statului an Franța, și este totodată și ca om om rău la inimă și cu caracter aspru foarte. El fiind încă numai de 12 ani, se făcuse episcop de Luçon Franța an acele vremi era scoasă prin Henric IV și prin ministrul său Sully din Andaluzia țărăniară iarși la odihna, răna și stare bună. După omorarea lui Henric la 1610 urma la tron fiul său Louis XIII încă tânăr, și numai a doua oară stăpînea mama lui, Maria de Medici. Fișele și intră an favorabilă a chestia, încă el la 1616 se făcuse secretar al Statului. Și neorându-se încă prin Maria, aplecarea ei către

Austria și anfalina italiană Koncini anprezintă cu neastăsa an treburile germane, antzartare pe mai marii țării și pe popor an mizerie mare, încă riga scoțându-se de oștii epitropia mamei sale, tînză cum era, vremea an singur căma țării. Așa Koncini ca intrigant se ajungea a se face mareșal, amprezintă cu neastăsa și omoraj; iar reșina anșă și se scrișănită din Paris. Pește doi ani fișele mijlocii amprezintă antre fișă și mamă. Și nici a chestia n'au cîntă măt; pentru că Maria pornește și complot amprotiva celor mai de aproape prieteni a fișă și se. Fișele, care se păsece antre amândouă părțile amprezintă și care nici de către una șișă, și căunoscut de amândouă a fi la plană lor neapărat treburilor, așă o stare grea, și se poșta toată ietăime și și cap cum era a dăneșă, ca an o așă poziție rea și numai se se ție, și încă se se și mai anșă. După ce prin a doă a ca mijlocie mamă și fișă oșă și amprezintă din nou, Maria, la anșă țere se fișă și Cardinal, la 1624 an antrodăse an sfat de stat

*) Trei bărbăți cu numai a chestia sunt căunoscuți an istoria franceză; cel mai este este cardinalul; a către viața o scriem aici.

фзкжндѡл кап а окжрмѡреї. Акѡма ка
 министрѡ примарїѡ. Сокотї рїшелї кѡ ар
 фї де прїсос а маї цїнеа маска кѡтрѡ ре-
 цїна, пе каре джнѡл шї пѡнѡл ан времеа
 ачееа о прївїсе ка ѡн мїжлок че їаѡ ажѡ-
 тат асе аннѡлѡа. Ва лѡпѡдѡз ачееа маскѡ;
 шї Марїа ашї фржнѡеа преа тѡрѡїѡ мжнї-
 ле пентрѡ окротїреа че дѡдѡсе ачестѡї
 кѡрѡат.

Атѡрнарѡ Марїеї кѡтрѡ каѡа ѡавѡсѡр-
 рїкѡ рїшелї кѡ алуїї маї мѡлѡї нѡ о пѡ-
 чѡеа сѡфѡреї. Ва апѡкасе доѡѡ планѡрї
 марї шї греле: а фаче гѡбернѡл францо-
 зѡск, адѡкѡ пе рїга слобод де тоатѡ ре-
 стрїнѡереа шї а да францѡї о прекѡмпнѡнї-
 ре греа ампротїва челор маї прїмеждїошї
 врѡшмашї а єї. Ачесте єра планѡрїле а-
 чѡлѡї їнїмос министрѡ, пе каре єл леаѡ мж-
 нат шї лѡкрат кѡ нѡбосїтѡ статорнїеї
 шї кѡ тоате пѡтерїле департе вѡзѡторїѡ-
 лѡї сѡѡ дѡѡ. Рецїна вѡдѡва лї ста ан-
 каале. Аѡїс XIII каре нѡ преа аѡеа ѡїа са,
 рекѡноскѡ пѡтереа мїнїстрѡлѡї сѡѡ пѡртї-
 нїндѡї планѡрїле, кжнд антр'ачееа шї єл
 анѡшї прївїеа кѡ дѡстѡлѡ ѡрѡ пе ачѡл
 кѡрѡат, акѡрѡїа сѡрпаре о ар фї вѡзѡт
 бѡкѡрос, дакѡ ар фї пѡтѡт стѡпжнї фѡ-
 рѡ джнѡл. Факѡїа (партїда) ѡѡгенѡцї-
 лор, адѡкѡ а реформѡцїлор дїн франца,
 карїї пе ачѡле времї пѡтїмеа прїгонїрї
 мѡлате, аѡ фѡст де мѡлат ѡн трѡп, че се
 анпротївѡеа кѡ пѡтере ла тоатѡ кѡлкарѡеа,
 че о арѡта рїга пѡсте лѡїї; єї сѡфѡрїсе
 адѡсѡрї лѡпте сжнѡерѡсе пентрѡ лїбер-
 татѡеа четѡценѡскѡ шї рѡлїцїѡсѡѡ. Хѡн-
 рїк IV прїн аѡа анцѡленѡѡне шї блжндѡ-
 цѡ ѡнїсе кѡ адѡвѡрат дѡѡѡрїле чѡле ан-
 берѡѡнате; ансѡ аѡа стѡпжнїре фѡ маї
 сѡѡртѡ, дѡкжт сѡѡ поатѡ стѡпѡе де тот
 фѡкѡл сѡпт чїнѡшѡ арѡѡторїѡ. Прїн є-

дїктѡл дїн Nantes реформѡцїлор єра сї-
 гѡрїсїтѡ о лїбертатѡ ан рѡлїцїе маї де о
 потрївѡ кѡ чѡїлалѡї сѡѡїцї а францѡї; є-
 ра цжнѡтѡрї антрѡїї, ан каре маї нѡмаї
 сїнѡѡрї єї домнеа, шї пѡтереа де армеа че
 о аѡеа, єра дѡстѡлѡ, а сѡѡтѡѡра трѡнѡл,
 дакѡ с'ар рѡдїка асѡпра лѡї. Армѡлѡ а-
 чѡсѡтор ѡѡгенѡцї концентрѡ ан четатѡеа
 дѡла марѡ Larochele. Рїшелї, каре цїа
 кжт фѡлос лї ва фаче апѡсарѡеа реформа-
 цїлор, н'аѡ антѡрѡїат а антрѡвїнѡа то-
 атѡ мїжлѡачѡле сѡре а рѡпї дѡла джнѡшїї
 ачѡсѡтѡ четатѡеа шї ан вѡстїта рѡсѡїре ам-
 протїва ачѡїашї, нѡшї прѡѡетѡ а комѡїда
 ан перѡанѡ армеа. Атѡт атакѡл, кѡм
 шї апѡрарѡеа ачѡстѡї четѡцїї сжнт прївїте
 ан їсторїе ка модел де мѡїстрїа рѡсѡ-
 їѡлѡї, де вїтежїе шї статорнїеї. Ан
 време маї мѡлатѡ ка де шѡпте анї пѡртѡ
 кардїналѡл треї рѡсѡѡїе асѡпра Ларѡѡе-
 лїї. Англїї о ажѡта фѡарте єїнї де ла
 марѡ, шї пѡцїн де нѡ перѡа нѡдеждѡеа де
 а о маї кѡпрїнде, кжнд рїшелї ѡтѡѡрѡ а
 тѡїа четѡцїї тоатѡ комѡнїкаѡїа кѡ марѡеа,
 прїн о ѡмплѡтѡрѡѡ (їаѡ) фѡкѡтѡ кѡ мѡ-
 їстрїе шї мѡнѡкѡ вѡеднїкѡ де мїрарѡе, їар
 пе ѡсѡат о апѡса кѡ оастѡ пѡтернїкѡ. Дѡ-
 пѡ че маї мѡлѡї ка 15,000 дїн лѡкѡїторїї
 ар фї мѡрїт де фѡамѡ, фїїнд шї чѡїлалѡї
 маї тоцїї апроапѡе де ашї да сѡфлѡѡлѡ,
 маї пе ѡрмѡ ла 1629 неїрѡїта рѡѡеллѡе
 єїрѡїтѡ де фѡамѡ се дѡдѡ ла мїла лѡї
 Аѡїс XIII, ашї перѡѡ тоатѡ лїбертатѡеа
 полїтїчѡсѡкѡ шї фѡ дѡрѡматѡ. Пѡцїн дѡ-
 пѡ ачѡеа фѡсѡрѡѡ кѡпрїнсе шї алте четѡцїї
 алѡ ѡѡгенѡцїлор, антрѡ ѡрмѡрї дѡсе де
 тїрѡнїе. Ансѡ тотѡшї рїшелї дѡдѡ єїрѡ-
 їцїлор чѡл пѡцїн толѡранѡїе ан рѡлїцїе.
 Аѡеа прїчїнѡ а фаче ачѡсѡта, де шї ѡнїї
 фѡнатїчїї лї дѡфѡїма фѡпта.

Да доіага паш, че маї аѡга Рішеаї а
 фам, ера а департа пе реѡна вѡдѡва де
 ла кѡрте, каре ста да сѡрна пе джнѡла.
 Ва шї ажнѡесе антр'о антжанїре секре-
 тѡ, а антѡрта пе рїга ампротїва карді-
 налаѡаї. атѡнї Рїшеаї интрѡ ан кабинет;
 реѡна ан анжарѡж кѡ мѡстрѡрї. Рїшеаї
 че фѡѡѡ? ремаѡе лїмїрїт; се рѡгѡ, ка шї
 пажнсе шї маї пе ѡрмѡ черѡ сїнгѡр сло-
 воженїе дѡла рїга, ка сѡ поатѡ пѡрѡї
 ѡѡрта. Ансѡ ѡрмарѡа фѡ токма дїн
 протїѡѡ. Рїга сїмѡї токма аша марѡ не-
 пажѡере пѡнтрѡ мѡнїа мѡмеї салѡ, пе кѡт
 аї пажѡѡ кѡчерїта пѡртаре а кардіналаѡ-
 аї. Ан ѡрма ачестора рїга се сѡѡтѡї
 кѡ чел маї ѡнла сѡѡ прїетїн С. Сїмон.
 Ачеста а анкредїнѡѡ пе джнѡла деспре
 мерїтѡѡ, шї неапѡрат трѡѡїнѡаѡа лѡкраре
 а лѡї Рїшеаї ан гѡкерн, дѡпѡ каре лѡїс
 шї шїмѡѡ ѡе кардіналаѡа ла сїне ан берс-
 алїа, дѡнѡї лѡѡаш ан четѡѡїе сѡпт ка-
 сеѡе салѡ. Ачеста с'аѡ антѡмплат ан
 10 Ноемвр 1630, каре ѡї франѡѡїї о нѡ-
 мїрѡ la journée des dupes кѡнѡ адеѡѡ
 тоате нѡдежаїле реѡнеї шї а вѡѡшмашї-
 лор кардіналаѡаї фѡсерѡ аншелате шї нї-
 мїчїте. Фїїнд кѡ реѡна нѡ анчета а'шї
 да пе фаѡѡ нестїнѡа ѡрѡ асѡпра лѡї Рїше-
 алї кѡ о несокотїнѡѡ фемеїасѡѡ неертатѡ,
 аша ачеста, кѡ ажѡторїѡа консїліарїѡаї сѡѡ
 а преа вїклеанѡаї Іосїф кѡлаѡѡѡѡ, ан-
 дѡплекѡ пе рїга, ка сѡ сѡрїѡнеасѡѡ пе
 мѡмѡса ла 1631, каре шї фѡѡї ла спанї-
 олї ан Брїсел, мѡрїнѡ дѡпѡ 11 анї трѡ-
 ѡї ан сѡрѡѡїе шї пѡрѡсїтѡ ла Колонїа.
 Тоѡї партїзанїї єї фѡсерѡ скошї дїн по-
 стѡрїле лор, іар' ѡнї арѡнѡаѡї ла робїе ан
 вестїта бастїлѡ а парїѡлаї.

Анкѡ прїн кѡдѡреѡ Рошелїї, магнаѡїї
 франѡїї ера де жѡмѡтате десармаѡї. Прїн

трѡфїе шї прїн роде де їсбандѡ рѡѡ жѡѡѡ-
 те, дѡдѡрѡ джншїї кардіналаѡаї прїлемѡрї
 маї мѡлате де аї апѡса кѡ тотѡла. Аѡѡрѡ
 де реѡна, ста Гасто фрателе лѡї лѡїс,
 дѡѡа де Орлеан ан капѡа вѡѡшмашїлор
 лѡї Рїшеаї. Мѡѡѡїме де конѡѡрѡѡїї шї
 рѡѡѡаїе пѡѡаїче се порнеѡ асѡпра лѡї. Не-
 мїчїреѡ прївїлеѡїѡїлор парламентелор шї а
 попїмеї антѡрѡтѡсе пе мїк шї марѡ. Нѡ
 одатѡ ера Рїшеаї апропѡе де сѡрпаре с'аѡ
 де моарте сѡлнїкѡ. Ансѡ є лѡкрѡ де
 мїраре, кѡм єл тоате антрїѡеле, вѡѡшмашї-
 шїїле шї рѡѡѡаїеле дїн лонтрѡ нѡ нѡмаї
 леѡѡ аннѡдѡшїт, чї шї прїн мѡѡѡрї пѡ-
 тернїче шї єїне сокотїте, прїн пѡтерѡ
 дѡѡѡаї шї прїн о реѡїгнаѡїе їнїмоѡѡѡ,
 кѡте одатѡ шї прїн неарептѡѡї шї крѡ-
 ѡїмї, тоате леѡѡ ѡїѡт антоарѡе спѡѡ ан-
 нанїтарѡе планѡлаї де а фѡѡе пѡтїреѡ мо-
 нарѡѡлаї неѡѡрмѡрїтѡ.

Кѡ пѡтере маї мѡлатѡ с'аѡ рїдїкат дѡ-
 ка де Орлеан. Ачеста аѡласе прїетїнї, карїї
 се жѡрѡеѡ пентрѡ патїма лѡї. Ва ан
 сѡшї ера кѡ адѡѡрат антѡр'тѡѡѡ, неѡ-
 дїѡнїт шї сѡлнїк, ансѡ фѡрѡ ѡѡрѡѡїе а-
 дѡѡратѡ, фѡрѡ статорнїчїе кредїнѡѡїѡ.
 Маї тоѡї, карїї с'аѡ оѡїт пентрѡ джнѡла,
 се фѡкрѡѡ жѡрѡа сѡѡѡїѡнеї лѡї. Аша,
 вїтеѡѡѡ Хенрїк де Montmogeneity мер-
 гнѡд спре ажѡторїѡ ла дѡѡа де Орлеанс
 антр'о лѡвїре ненорѡчїтѡ, фѡ прїне шї
 кѡ анѡїреѡ лѡї Гасто дїн крѡѡа порѡн-
 кѡ а лѡї Рїшеаї фѡ ѡморѡт; тоате рѡѡѡ-
 рїле кѡрѡїї, маї атѡтѡрор магнаѡїлор шї
 а норѡѡлаї дїн Тѡлаѡе нѡ лаѡ пѡтѡт сѡѡ-
 па. Гроѡѡа ачестїї ѡчїдерї фѡѡѡ пе маї
 мѡѡїї лѡї Рїшеаї асѡѡатѡторї. Фрїка о
 маї ѡїѡ джнѡла мѡрї прїн ашеѡаре ѡнор
 трїѡѡнале сѡѡжїтоаре ѡїеїї лѡї шї прїн
 анѡфрїкареѡ парламентелор дїн департамен-

теле цзрїї. Къ тоате ачесте таїнічїле
вланърї ампротїва ранълаъї шї а віецїї
лвї н'аъ анчетат. Графъла Soisson ера
ънъла дїнтре чеї маї прїмеждїошї аї лвї
врзшмашї. Чеа маї де пе ьрмъ конжъ-
раціе фъ фабрїкатъ ампротїва лвї де къ-
тръ дъка де Б ьїліон, пе каре лав ажъ-
тат Сїнкмар ьн амплїат а лвї дъїс.
Шї ачестъ конжъраціе фъ дескоперїтъ.
Сїнкмар мърї пе ешафот, їар дъка де Бъ-
їліон лшї къмпъръ віаца скъмп фодрте.

Кънд министрла ан кїнъла ачеста рїдї-
кз пътереа країълаъї ла чеа маї ъналтъ къ-
ме, ан лонтръла цзрїї, ел се сіїлеа тот-
дїодатъ а о лъці пе ачєа шї афаръ дїн
Франца. Ла ачєаста ръзвоїла чєл релїїос
де 30 дєанї ан Цєрманїа аї дъдъ лвї прїлєж
кън. Рїшелї, кареле ан франца прїгонєа
пе протєстанці къ чеа маї марє амъръчъ-
нє, се фолосї къ тоате мзієстріїле полї-
тїчїї шї ансъшї къ пътереа армєлор спрє
апърареа лор ан Цєрманїа, сїнгър къ къ-
цєт де а ьмілі пе амъратъла романїлор,
каре їсе вєдєа а фї анфрїкошат. Дєла кар-
дїналъла аъ лъат країъла Свєцієї апърътор-
їла лїбертзції релїїоасє, тот фєліъла де
ажъторїъ, пънъ кънд нъ се вєдєа а фї

прїмеждїос Францєї; їар' кънд стрєлъчї-
теле бїръїнце а лє лвї Гъстав Ядолф, фъ-
къръ пе рїшелї а се пъзї де ачєста, ка
де ьн врзшмаш маї прїмеждїос дєкът ка-
са Хаксєъргїкъ, атънчї лїпєї пе ачєл рїгъ
де морд ан мїжлокъла трїъмфєлор салє де
тоатъ ажъторїнца. Ръзвоїла антрєпрїнс
ампротїва Спанїєї, пъсє пе франца ан стъ-
пжїрєа ьнор провинції, шї десїнарєа Пор-
тъгалїєї де Спанїа аъ фост лъкръла мїн-
ції салє. Шї ан Італїа лшї антїнєє ел
пътереа са, къ гънд де а салєї пе Яъ-
стрїа — Рїшелї мърї ан 4 Дєк. 1646,
дъпъ че пе харнїкъла кардїнал Мазарїн лар
фї пропъсє шїєшї ьрмъторїъ ан мїнїстє-
рїъ. Прєстє тот, карактеръла лвї Рїшелї
ка ом єстє врєднїк де ьръ, ка вьрєат де
стат, ел єстє марє. Ячєл ом, карє фъ
ан старє а дъчє ла атъта аннълцїмє пъ-
тереа монархїкъ ан франца, єстє ан о-
кїї ноцрїї дєшєрт, сємєц, нє мпъкат, по-
фтіторїъ де їсєжндъ шї кътє одатъ лъ-
крънд фъръ нїчї ьн сїмъємжнт морал.
Цїїнцєлє шї артєлє лєаъ ажътат, анєъ а-
чєаста нъ поатє цєрцє чєлєлалтє пєтє дїн
карактеръла лвї чєл морал.

Амнърт де Г. Барїц.

РОТОРУ.

Ан зїоа ачїєа с'аъ дїєфъкът тоатє їсвоарєлє
а джнкълаъї шї жїавєрїлє чєрълаъї с'аъ дескїсї
Фачєрф. Кап. 7.

О побоморърє крънтъ Орїзонъла тот спїсє,
їар прїн нъдъшїтъла лєр вжїтъла дцєр вжїлєа;
Дъпъ ноърїї грощї шї нєгрї акъм соарєлє сфїнцїсє,
Аъна сїлладатъ ан єлнцє ан арєнтъла лвї ръцїрїа:

Іа тз марі антзнерек престе знівері се ласз,
 Ші грозавза черек тзнет анчепе а еврзі,
 Тот пзмжнтза се кзтше; дін matka са Марта іасз
 Престе лзмт: віноватз нзвзліна а се азці.

Болта черзлзі се спарце сзет а апі грістате,
 Плоаїеа се арзнкз ріррі ка пє гзра знсі оок,
 Сате, тжргзрі ші ораше, четзціле лінекате
 Се вэд нзмаі кжнд прін новрї лші фак фзлцєріле лок.

Дзмнезї апзкз'н мжнз паловза де рзевзнаре
 Ел вете Мзлат андратза дар ші Дрепт-Жздікзтор;
 Ва сз педесакз лзмае пентрз а Сфінтеї Деці кзкаре
 Ші сзмецза Ом сз вазз кз є верме мзрїтор!

Мзнциї, мзгзріле наате ста сзет апз ангропате
 Знделе спзїмжнтзтоаре престе елє с'арзнка;
 Нзмаї ал знеї стжнчї крещет дін валзріле тзрзате
 Прекзм зн зріаш страшнїк дін аджкзрі с'арзта.

Езамзшалз сгомотоасз прєжзра коастеле сзле
 Пе каре знделе негре кз фзріле ле ісєн.
 Оменїмеа ампрежзрі смотеа цїпте де жалє,
 Невоїндзє кз сілз сз се зрче пж'ла єа.

О че рзкнїте грозаве! че амарз сзєпїнаре!
 Дар моартеа пазтїнд пе валзрі глєвза лор нз акзлате;
 Ва віна, ші пісте джншії апзєжнд речелї гїаре
 Ан ноєанза прзпздіреї фзрз мїлз'ї кзфзцаа:

Аколо зн крак де мзнте се дїєтїнз кз порнїре
 Прєвзліндзє кз вєт ан валза чел рзєврзтїт,
 Тїкзжшїї че пе джнєа ста кзпрїншії де ангрозїре
 Кад кз єл — Моартеа'ї ацєаптз — знделе'лз копєрїт!

Маї анкоачї зн шїроїз їзте пе зн тжнзр фїз кзпрїнде
 Кжнд сжрманза вєа сз скане пе ал сзз татз єзтржн,
 Ші сз джкз маї департе знде ана нз сє'нтїнде
 Пе маїкз-са каре цїне фрзціорза лзі ла сжн.

Нз є мїжлок де скзпаре де а Домнзлзі зрїе,
 Прєтзтїндїні єсте моарте, прєтзтїндїн оєан,
 Нзмаї стжнка зріашз се аналцз кз трзфїє
 Ярзтжндз'ші голза крещет пісте грознїкз ноєан.

Пр'ачк маре Анзалциме нѣмаї дої тинерї скапарз,
Цингаша фатз Селмина, ш'аморезѣа сѣѣ іѣїт,
Вї вѣд мортиа кѣм сѣре дѣншії се апропіе амарз
Мѣлцеміції фїна кѣ іарзшії соарта нѣї аѣ деспрѣїт.

Амѣндої аѣ рѣмас сїнгѣрї дїн грозовніка перїре.
Кѣнцїѣрації де нерре апе, д'ачел вїфор фѣрїос
Плоаїеа пісте єї се барѣк ка шїроїѣа ан порнїре,
Клокотеск фѣрежнѣа деасѣпра тѣнетеле фїорос.

Іар прїн латѣа антѣнерек че сѣн'нїнде пе Тѣрїе
Кѣнѣа де кѣнѣа вѣрзѣїнѣа черѣа фѣлѣерѣа скѣнтїєтор
Престе ѣнделе мѣїїнде лї арѣта кѣ грозѣвїе
Кѣм пѣлтіа ка нїше пѣагїї лѣшїеа фѣрацілор лор.

А Селмінїї ліне лѣкрѣмї кѣ плоаїа амїстекате
Се прѣвал ка доѣ рїѣрї р'овїлітѣ фаца са,
Інїмаїї дїн лок сѣрїтѣ де акїа чеѣа сѣ бате
Ка с' арате кѣ сѣфѣларе ан єа анѣк маї єра.

Ка о флораре анѣѣжѣатѣ д'а крївѣцѣлѣї сѣфѣларе,
Се ліпѣше лѣнѣгѣ пѣптѣа прѣскѣмпѣлѣї єї ѣдвїн
Шї прївїндѣл мѣатѣ вѣрне, кѣ о лѣнѣгѣ 'мерѣцѣшарѣ
Ан сѣѣршїт асѣла грѣцїе, слобознѣа ѣн слѣз сѣѣнїн:

„Нѣ нї амаї рѣмас, ѣлвїне, де нѣдежде нїчї о рѣзѣ
„А сосїт а вїєцїї нѣастрѣ сѣѣршїтѣа анѣрозїтор
„Прївїцїе кѣм сѣѣта моарте кѣтре ної ананїтеѣзѣ!
„О дѣрѣре а дїспрѣїрїї! О ал нѣстрѣ трїст амор!

„Ах! каре дїн асте вѣлѣрї, ѣнѣлѣї а морцїї кѣмплїте,
„Каре є ачел че соарта пѣнтрѣ ної 'а а хотѣрѣт?
„Пѣцїнѣле мѣле зїле іатѣле д'акѣм сѣѣршїте!
„Спрїжїнѣе-мѣ ан брацїї, сѣ мор л'ал тѣѣ сѣн іѣїт.

„Ан кѣрѣнѣа а сѣ сосѣскѣ мѣнѣа морцїї чѣ де гїацѣ
„Шї де драга та Селмінѣ сѣ с'атїнѣгѣ 'нѣїорѣт
„Сѣ мѣ іа де лѣнѣгѣ тїне, де лѣнѣгѣ скѣмпѣа м'ѣ вїацѣ
„Ка с'аѣѣнде ан адѣнѣрї ѣн сѣфѣлет нѣвїноват! . . .

Ан фїорїї сѣпѣмѣнтѣрїї лѣшїнѣ тѣнѣра фатз,
ѣндѣїоѣсїеа єї коаме вїфорѣа лѣ'нѣѣлѣїа;
Селмѣна ка о мѣздіцѣ д'ѣн вѣнт дѣер сѣѣрѣлѣатѣ.
Шї — Фѣртѣна нѣ'нѣтѣсѣ шї апа се тоѣ сѣїа!

Ан а сале слабе браце Давид Стржне ла пилт о цине,
Кзѣтжна сз о дивие кѣ да сзѣ риче сврѣтат;
Нѣ глндеше ла пирѣ че ера пѣ амрѣ сине,
Дѣмеа, вѣфорѣа, потопѣа, вѣаца, мѣрѣа а зѣтат,

Нимик алтѣ еа нѣ веде де кат пѣ а са мѣат-ѣвѣте
Шѣн ведегеа актѣ трѣтѣ ан инѣма лѣтѣ сѣмѣина
О дѣрере мѣат маѣ крѣаз де кѣт мѣартеа чеа нѣмплатѣ,
Фаца еѣ мѣлатѣн лакрѣмѣ о сѣрѣтѣ сѣепинѣа,

Зикѣа: „Драга меа Сѣамѣнѣ! ах! роѣте, те трѣзѣе,
„Фѣцѣ мѣаз, о пре-дѣае, д'ал мѣѣ пѣанѣ, д'ал мѣѣ охтат,
„Маѣ дѣкѣде окѣшорѣѣ, пѣ ѣвѣтѣа тѣѣ прѣвѣше!
„Ах, ал тѣѣ сѣфлѣеа поате кѣтре чѣрѣрѣ а сѣврат!...

Д'а ѣвѣтѣаѣ сзѣ лакрѣмѣ шѣ дѣѣаеа сѣрѣтаре
Сз дѣшеаптѣ вѣата фатѣ дѣн ачѣа лѣвѣнат грѣѣ,
Шѣнѣацѣна спре чѣрѣрѣ окѣѣ, к'о адѣнтѣ сѣепинаре
Зиче: „Ох кѣт е де маре мѣнѣа лѣтѣ дѣмнѣзѣѣ!

„О тѣ сѣфнтѣ, прѣ-дѣалтѣ, Фѣѣнѣ мѣстерѣоасѣ!
„Тѣ каре дѣ лѣкѣѣнѣ ан ачѣст чѣр ѣнѣокаѣ,
„Дѣмнѣзѣеа кѣмплатѣ! де че мѣнѣацѣ мѣнѣосѣ
„Прѣсте ноѣ нѣнорѣцѣѣ кѣ зрѣѣ-аѣ апѣсат?

„Каре фѣ а ноастрѣ вѣнѣ прѣ-пѣтернѣчѣ-мѣзратѣ!
„Де вѣѣ сз не перѣѣ кѣ лѣмеа каре Дѣе а грѣшѣт?
„Аѣ д'оар сѣнт атѣт де грѣеа шѣ марѣ а ноастрѣ пѣкѣте?
„Анѣсѣ ноѣ н'ам фѣкѣст алтѣ де кѣт нѣмаѣ нѣам ѣвѣт.

„О, кѣт ѣшѣ де страшнѣк, доамне, ан а та дѣеаптѣ мѣнѣе!
„Кѣт д'амар еѣте пахарѣа че'а бѣм ан ачѣст мѣнѣт!...
„Ах! дѣн мѣнѣеа меа нѣ ѣасѣ ачѣа чѣѣ де грѣзѣвѣе
„Кѣнѣ ан зндѣеа тѣрѣате пѣ'ал мѣѣ татѣ ам прѣвѣт

„Кѣм се лѣпта ампрѣтѣва лѣвѣфоратѣлор апѣ
„Невоѣндаѣсѣ сз поатѣ пѣнѣ ла ноѣ а бѣнѣ,
„Шѣ вѣзѣнѣа кѣ нѣѣ рѣмѣнѣ вр'о нѣдѣѣде ка сз сѣаѣ
„Антѣнѣсѣ а сале браце спре а мѣ каагоѣлѣвѣ

„Вѣнѣа д'о датѣ прѣсте дѣнѣѣа кѣзѣнѣа валѣа кѣ порнѣре
„Шѣ д'ачѣастѣ де пѣзрѣмѣ мѣнѣгѣере м'а лѣпѣт,
„Анѣсѣ, сѣкѣмпѣеа вѣвѣне, орѣ каре нѣнорѣчѣре
„Аш зѣта фѣѣнѣа кѣ тѣне, вѣѣцѣнѣа кѣ ал мѣѣ ѣвѣт. ...

„Дар че поате фаче омъла анпротива волеї сфинте?
 „Чине поате анцелече скопъла ей ачел аскънс?
 „Іартъ кжртїріале ноастре, дъмнезеџале пзрїнте!
 „Къчї еле скап дїнтр'ън сџфлет че дъререа ла пзтрџнс.

Вдвїн спрїжїнга ан браце п'а лџї скџмпъ аморезъ
 Че де сіанїка сџфларе а фџртџнеї с'алїгнїа,
 Къџта неноронїџла ка сџ о амеврџзтеџъ
 Сџ'ї астџмпере дъререа шї ачесте аї зїчї:

„Драга мџа нїчї о фїнцъ пе лџме нџмаї трџеще.
 „Дїн рџщџска прџпџдїре нїчї џн, ом н'а маї рџмас,
 „Нџмаї ної маї діем анкъ, дар шї пентрџ ної соџеще
 „Моартеа сџ не амеврџцошеџъ ан ачест гроџџвос чџе.

„Кџм а роїї пїкџтџра, соареле де дімїнеацъ
 „О џсџкъ шї о скџрџе ка шї клнџ нџ ар маї фї,
 „Асфел, іџкїтџ селмїнџ, фџ шї трїста ноастрџ вїацъ,
 „Сџ џскъ прџекџм шї роа шї кџт шї дџнса тџзї.

„Дъмнезеџа чџст пџтернїк, а кџрџї сџнтем лџкраре.
 „Педџсџеще пе арџптате пе омъла чџа вїноват;
 „Ва не-а фџџџт, ва не пїраџе. — Сџ не плакџм кџ рџџдаре
 „Неџїтџннџ кџ ел де есте арџпт, е шї мџлт андџрат —

„Ка џн стџпан шї пџрїнте чџартџ, дар шї мїлџеще,
 „Пентрџ ної, а са зїдїре, ангрїџїре ва абџ,
 „Ва о вџчнїкџ вїацъ ан чџрџрї не прџџџеще. —
 „Шї — фџртџна нџ'нчїтасџ, шї апа сџ тот сџїа! . . .

Де кџвїнтеле ачїстџа селмїна анкџрацїтџ,
 Сїмцї о нџоџ пџтере анкџлзїна сџффлетџла сџџ,
 Кџтре чџр кџ дџїошїе окїї маї рџдїк одатџ
 Зїкнџа: „Дџџдат сџ фїе нџмеле лџї дъмнезеџї

„Де анџм поате сосі моартеа, ел нїчї кџм мџ ангроџешџ.
 „Кџчї анкаї мор мџлџџмїтџ лџнџъ скџмпџла мџџ іџкїт.
 Боркїна анкџ, іатџ апа пїстџ дџншїї нџџџлїщїе,
 Валџрїале акоперїндџї ан адџнк іаџ анџїцїт.

К. Н.